

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre 1 „ 50 „
Egyes szám ára 6 „
Külföldre egy évre 8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hétenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyíltéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Olesó pénzpiacot.

A nemzetek vagyonszáradásának hév-
mérője a földbirtokosok anyagi helyze-
te. Az anyagi jólét a nemzeti vagyono-
sodást, az anyagi inség a közelszegé-
nyedést tanúsítja.

Az egyéni jólét a nemzeti vagyono-
sodás s így a nemzet virágzásával egy-
értelmű s oly szorosán függ össze, hogy
az utóbbit előbbi nélkül képzelni nem-
zetgazdásznak nem lehet, nem szabad,
de nem is tudja.

S az egyéni jólét a napi szükséglet-
ek fedezetén felül való megtakarított
tőke megteremtését föltételezi.

Hol tőke nincs, ott nem lehet egyéni
jólét s nem lehet nemzeti vagyonszáradás,
sem nemzeti felvirágzás.

A tőke a tengely, mely körül a nem-
zeti, az állami lét kereké forog: a tőke
mozgató ereje az államszerkezetnek.

A tőke-hiányt, az egyéni tőke-hiányt
pótolni kell minden áron, hogy az
egyéni jólét alapja meglegyen. E pótlá-
sról gondoskodni kell minden áron,
hogy az egyéni jólét alapja meglegyen.

Gondoskodni kell pedig oly módon,
hogy az a tőke, mely bizonyos tekintet-
ben közvagyonot képez, hozzáférhető le-
gyen mindenkinek, ki azt igénybe venni
ohajtja vagy kénytelen.

A tőkének olcsónak kell lenni.

Kétségtelen, hogy minél inkább igény-

be van véve valamely árucikk, annál
drágább: és kétségtelen, hogy a pénz,
a tőke a leginkább igénybevett áru-
cikk, s így ez a legdrágább is.

Pedig éppen ennek kell a legolcsóbb-
nak lenni, mert ennek drágasága drá-
gítja meg a többi árucikkeket, míg en-
nek olcsósága lenyomja a többi árucik-
kek árát is.

Olesóvá kell tehát tenni a pénzpia-
cot, hogy hozzáférhető lehessen.

De miként? ez az a nehéz kérdés,
mely a nemzetgazdászokat foglalkoz-
tatja: mert belátja, hogy a jelenlegi
pénzpiac oly drága, hogy azon a kis-
birtokosság, a földművelő osztály, az
iparosok, kik pedig leginkább keresik
fő a tőkepiacot, hozzá nem juthatnak:
vagy ha igen, csak a legnagyobb ál-
dozatok árán.

Ezen segíteni kell.

A meglevő pénzintézetek nem felel-
nek meg a kíváncsoknak, mert még a
legolcsóbb pénzintézet is, mely csak 5
százalékon árulja is pénzét, pedig ilyen
is csak elvétve akad egy-kettő az or-
szágban, fölülte drága: a pénznek nem
szabad drágábbnak lenni, mint egy,
egy és félszázalékosnak, különben nem
teszi meg azt a szolgálatot, a mit attól
várunk, hogy a vevőnek hasznót haj-
tson. A törvény által engedélyezett 8
százalékos pénz már drága: ezzel az,

kinek pénzt vennie kell, nem fog boldo-
gulni soha, mert ily drága pénz meg-
készezi az egyéb árucikkéket: a
8 százalékos pénz 16 százalékosá teszi
az egyéb árukat, ez pedig nem lehet a
közönség jólétére irányulva.

Tehát olesóvá kell tenni minden
áron a pénzpiacot.

S miként lehet az?

Államosítsuk a pénzpiacot.

A legközelebb kibocsátott tőzsdei ár-
szabályzat jóval leszállította ugyan az
árucikkéket közvetítéséért járó díjakat:
de ezzel még koránt sincs minden meg-
térve, mi ezen a téren égető szükség-
vált, csupán egy lépés a javítás felé:
ennél tovább kell haladnunk, s államo-
sítanunk kell a pénzpiacot.

Ha az állam maga, mint első tőketu-
lajdonos, veszi kezébe a nemzeti pénz-
piacot, akkor annak módjában nem lesz
4, 5, 6, 7, sőt magasabb, hanem 1, legfő-
lebb 1 s fél százalék mellett pénzt adni,
mert neki nem kell saját háztartására
is gondolni árujának elárúsítása alkal-
mával, s csak forgatója lesz a közva-
gyonossá s így előmozdítója a közva-
gyonossá. Sőt tovább megyünk s
azt állítjuk, hogy az amortizációra
adott állami pénzek is jobban előmozdi-
tanák a közvagyonossá, a kisbirtok-
os, földművelő osztály anyagi jólétét,
mint bármely magánintézet, még a m.

földhitelintézetet is ide számítva, amor-
tizációs pénzt.

Államosítsuk tehát a pénzpiacot, s
ezáltal olesóvá tesszük azt, s ha ez meglesz,
megszűnik a közvagyonossá, mely a nem-
zet felvirágzását vonandja maga után.

A közös vámterület és föld-
művelők.

I.

Sokan napjainkban is szeretik népünk
nyomoruságteljes helyzetét rózsás színben
feltüntetni.

Ez tusakodás a megismert igazság ellen.
Mert hogy egyeseknél a pénz bővében van
és halmozódik össze s így rájuk nézve az
élet valóságos eldorado, az igaz; de tény
az is, hogy a nemzet fenntartó és éltető ele-
me, a földművelő- és iparos-osztály, napról
napra hanyatlak a bukás és megsemmisülés
örvénye felé.

Leginkább tudjuk és látjuk ezt mi, kik
közvetlenül a nép között tengődünk, meg-
osztva vele a mindennapi élet terheit.

Földművelő népünk nyomoruságát nap-
jainkban óriásilag növeli vámterületünk kö-
zössége.

Német- és Franciaország annyira fel-
emelték a liszt s más, oda beviendő és eddig
is bevitt szállítmányok, árucikkéket vámját,
hogy oda a további kivitel lehetetlenné vált.
Ellenben tér nyitott arra, hogy Német- és
Franciaországból akár mennyi gabonát és
egyebeket lehessen behozni. Ez ismét egy
újabb váratlan csapás földművelő népünkre,
mely csekély terményével piac nélkül ma-

össze az idők hosszú sora alatt! Lássuk en-
nek természetes magyarázatát.

Fokozatos sűrűsödésével forgása is foly-
ton sebesebben, sarkainál mindinkább be-
lapult, az egyenlítő alatt ellenben mind-
inkább kiszélesedő lencsealakba ment át.
Ekkor bekövetkezett egy időpont, melyben
a peripherikus részecskék röpereje által a
központi vonzerő legyőzve, a lencse kari-
mája gyűrű alakban elvált a göbztömegtől,
majd összegömbölyödött s lett belőle a leg-
szélső bolygó. Így tartott tovább e műfolyam,
míg a legközelebbi bolygó (Merkur) is ki-
szakadt az eredeti ködtömegtől. Ennek eny-
nyi veszteség után természetesen mind ki-
sebb körre kelle szorulnia; de mivel a sűrű-
dés a központ felé legerősebb, elég
anyag maradt fenn mégis számára, a meny-
nyiben a maradvány az összes bolygók su-
lyát 700-szor felülmúlja. Hasonló módon
szakadtak ki a bolygókból a holdak, és pedig
Neptunból 1, Uranusból 6, Saturnusból 8 és
egy hatalmas, szabadon lebegő gyűrű (miből
hihetetlen a 9-ik hold fog kifejlődni), Jupi-
terből 4, Marsból 2 és a földből 1. Mikor ez
utóbbinak kiválása végebe ment, akkor föl-
dünk még nagy kiterjedésű göbztömb volt
50,000 mfnyi felületmérével, s e mellett oly
tulajdonsággal bírt, hogy legszélső részei 27
nap alatt végezték a tengely körüli forgást,
míg a központtól 859 mf-re eső részek (a föld
felszíne) ugyanazt 1 nap alatt hajtották
végre.

A „Székelyföld“ tárczája.

Hargita alján.

Derék székely népség
Hargita alján,
Jellemében oly sok
Dicsérni való van!

Ősi jelleged
Híven megőrizted;
Mily sok népfaj marad
Messze el melletted!

Köszáli sas vagy te,
Mely büszke és merész;
Nem félemlített meg
Sem ellenség, sem vész!

Terebélyes fa vagy,
Mely dus ágakat hajt;
Pusztulás nem éri
Az ily derék népfajt!

Háboruban vitéz,
Békében jó honfi;
„Derék székely“ nevé
Erénnyel vitta ki...

Munka-időn ki-ki
Saját dolgát végzi;
Félbe akkor hagyja,
Ha közügy igényli...

Egy testté tömörül
A vész hallatára,

Vagyout, vért tenni kész
Hona oltárára.

Hona szerelmétől
Lángol a kebele,
Magán- s közügyekben
Az heviti tette.

A munkára serény,
Iskolát szereti;
Vagyout s műveltséget
E kettő ad neki.

Iskola és templom
Legtöbb büszkesége;
Tettleg hirdeti azt
Mindkettőnek fénye...

Jó Istenem, áldd meg
Azt a derék népet,
Mely buzgón imádja
A Te szent nevedet!

Elkorcsosodástól
Óvd meg ifjuságát!
Óvd meg leányinak
Női tisztaságát!

Jó példát lássanak
Ifjak és gyermekek,
Derék őseikhez
Hogy méltók legyenek!

Holló Kázmér.

A gőzkorszak.

(VII-ik séta a világok kertjében).

A mit tudunk, korlátol;
mit nem tudunk, végtelen.
Laplace.

Mi most természetesen a szellem szárnyain
tesszük sétáinkat a világok kertjében, mert
testünk a rőghöz van kötve, honnan legfő-
lebb léghajón emelkedhetik csekély mag-
ságig; s mivel a szellem öröktől fogva léte-
zik, képzeljük annak egy, a mienkhez ha-
sonló kirándulását — milliónyi évek előtt!

Mily egészen más kinézése volt vala akko-
riban ennek a most oly pezsgő élettel meg-
áldott csodaszépségű kertnek! Szellemünk
akkor a gondolat sebességével haladva s
maga után rengeteg tereket hátra hagyva,
nem látott mély sötétségnek egyebet, mert ő
itt a chaos birodalmában vala. Innen más égi
sphaerákba érkezve, roppant számú és mé-
retű, az aetherben szabadon uszáló köd-
tömegek jelentek meg előtte, melyek mind-
annyian alakulásnak indult világrendszerek
sűrűdő atomáiból állottak. Utját innen is a
végtelen ürben folytatva, egy nagy kanya-
rultat a mi mai tejút-rendszerünkbe vető-
dött, hol óriási gőzlabdák milliói kimért
nagy távolságban forogtak saját tengelyeik
körül. Azt az irtó e tejútban, melyet jelenleg
a mi bolygó-rendszerünk foglal el, akkor
egy épen ilyen nagyságu gőzlabda tölté be
légies anyagával, és ez a „Nap“ vala akkori
állapotában. Minő kicsinyiséggé toporodott

radt, sőt a külföld által még a magáérol is leszorított ezáltal.

Amerika állította fel az elvet, hogy a szabadságharc költségeit a nagy mértékben felemelt vámok által Európával megfizettesse. Ezen elvet követte Franciaország, midőn a német-francia háború okozta milliárdokat a német határszéli vámok felemelése által sietett megfizettetni a szomszédokkal.

Ezen amerikai elvet Német- és Franciaország bizonyos árucikkkel vámjainak fel-emelésére nézve azon czím alatt vitte keresztül, hogy a konkurrencziát már kiállani nem bíró földjövödelmeiben mutatkozó hiányt a terményeiket oda szállítani akaró országok fedezzék és másrészt, hogy a föld értékének emelése által az állampolgárok jövéle emelkedjék. De ezen elv keresztülvitelénél kimondotta az említett két hatalom egyuttal azt is, hogy midőn a haza polgárainak jólétéről van szó, akkor a szomszéd államnak barátsága ne keressék.

Németország közelebből ezen elv alapján a vámot a rozsra egy márkával és a búzára három márkával emelte, miáltal hazánk földművelő népének életerére van téve a metsző kés.

Nálunk is nagyon alásüllyedt a föld értéke, a gabonáért nagyon alacsony fokon állanak; szóval a viszonyok semmivel sem jobbák, sőt kedvezőtlenebbek. Ittrögtön intézkedés alkalmazandó addig is, míg az illető miniszter ur ide vonatkozó törvényjavaslata a ház asztalára kerülend.

Ezt a magyar földművelő nép kényszerhelyzete követeli. Már évek óta nagymennyiségű liszt hozatik be Németországból. De mi Ausztria részéről külön is jól megfigyelendő tekintet alá jövünk; a mi vámügyünk Bécsben alig oldathatik meg, mert Ausztria jobbra iparúzó állam s rá nézve a vám felemelése nem valami nagyfontosságú kérdés; azonban mi földművelő nép vagyunk s a vám felemelése ránk nézve életkérdés. A vám felemelése — ha rögtön nem orvosoltatik a baj — a magyar gazdákra nézve kétszeresen megöl, mert ezáltal egyrészt főjövödelmi forrásunk dugul be, másrészt ki leszünk szolgáltatva Ausztriának és azon körülménynek, hogy úgy Amerika, mint Oroszország és a szomszéd tartományok olcsóbban előállított azon terményei, melyeket a német és francia piacokra nem bocsátanak, a mi piacainkat fogják előzönlenni.

Francia- és Németországba Ausztriából évenként mintegy 12—15 millió ft értékű faneműt szoktak szállítani. Mint a lapok írják, Németország ezen fára is vámot szándékozik vetni.

Mindez arra kényszeríti Ausztria-Magyarországot, hogy ugyanazon indokok alapján,

Mi a megmaradt göztömeget, vagyis a napot illeti, lehetséges, hogy ez még most is gözlabda, F a y e francia csillagász legalább annak tartja. De azért a gáz-nem, miből áll, a roppant nyomás mellett, tömörségben még az aranyat és érenyt is messze túlhaladhatja. Képzeljük például a földet türesnek s léggel teltek, úgy — dr. Zimmermann szerint — oly hatalmas súlylyal bírand, hogy vele szemben a szilárd földtest igen könnyűnek fogna találtatni. Ebben a légben az arany 10 mérföldnyi mélységnél már uszkálna. Ezért, ha a nap csakugyan gázból áll, úgy fel kell tennünk, miszerint az sokkal könnyebb a mi légkörünkénél, sőt tekintettel 192,000 mfdet tevő átmérőjére, könnyűségben még a kőényt is felülhaladja. Meglehet ennél fogva, hogy mint Saturnus 9-ik holdja, úgy a nap is még nem kész, mert mi nem látjuk a magvát, hanem csak fénylő atmosphaeráját. Talán folyton kisebbedik s ezáltal átmérőjének minden lábnyi rövidülésével sűrűbbé válik. Ezt közvetlen megfigyelés által megállapítani nem lehet, mert tegyen bár a rövidülés évenként 200 lábat, 5000 évre circa 40 mf esik; már pedig oly tökéletes műszerek jelenleg nincsenek s a jövőben sem egykönnyen lesznek, hogy a napkorong átmérőjét 40 mfdig szorosan meghatározni lehessen.

Hanem az adott magyarázattal szemben

mint Német- és Franciaország, rendezze vámügyeit az állampolgárok előnyére és védelmére a fenyegető veszélyek szemben.

A vám és egyéb körülmények befolyása alatt a mezőgazdasági válság napról napra nagyobb mérvet ölt, úgy, hogy földművelő népünk baljóslatu kéteyekkel nézi a jövő elé s várja a mentő kezét.

Ideje volna már, hogy a mezőgazdák sorának javítása szempontjából a társulás és egyesülés eszméje a társadalom minden rétegét mozgásba hozza.

A magas kormány pedig szintén vegye kezébe az ügyet s oldja meg azt oly módon, hogy az állampolgárok terhei könnyíttessenek és a nép jóléte legalább némileg emelkedjék.

Mindennek megvan a maga ideje s így ezen kérdések megoldását is addig kell eszközölni, míg nem késő.

Felvidéki.

Különfélék.

— **Tisza Kálmánhoz** miniszteri működésének tíz éves fordulójára alkalmából Ő felsége a király a következő táviratot intézte: „Fogadja legbensőbb szerencsekívánataimat e mai napon, melyen hálás elismeréssel emlékezve Önnek egy évtizeden át nekem és az országnak tett jeles szolgálatairól, változatlan kegyelemem és bizalmam biztosításával azon őszinte ohajtásnak adok kifejezést, hogy az isteni gondviselés még évek során át kölcsönözzen Önnek egészséget, erőt és kitartást a trónnak és hazájának áldozatkész-séggel szentelt kiváló működésében. Ferencz József.”

— **Rablógylösség.** Hidvégi Péter Veres András a sepsiszentgyörgyi határon a mult csütörtökön reggel meggyilkolva találták. A meggyilkolt a sepsiszentgyörgyi országos vásárra marhák vásárlása végett ment és mintegy 160 ft készpénz volt nála. A gyilkosok ezt valószínűleg megsejtették és megtámadván, megfojtották. Hulláját másnap egy árokban találták meg. A vizsgálat megindított. — Nevezetesen a bűntényben az, hogy megyénk területén a törvényszékek szervezése óta ez az első rablógylösség.

— **Gylösség.** Bükszád községében Hidvégi János erdőőrt tegnap reggel ágyában agyonlőve találták.

— **Állategészségügy a kiállításon.** Az orsz. kiállítás alkalmával rendezendő nemzetközi állatkiállításra való tekintetből a földművelési miniszter az állategészségügy ellenőrzésére egy Liphay István min. tanácsos, Jamnitsky Jenő min. titkár és Klima Miklós állami állatorvosból álló bizottságot küldött ki. E bizottság közelebb helyszíni szemléket fog tartani annak megállapításávégett,

hogy az állategészségügyre és a keleti marhavészre vonatkozó törvények és rendeletek mint hajtának végre.

— **Kisvárosi idyll.** A napokban egy ifjú pár áldogált egyik piaci ház előtt. A nap melegen sütött s a ház fedelén levő hó gyorsan olvadva, a csatorna bőven ontá a hóvizet. Az ifjú pár annyira elmerült a beszélgetésbe, hogy egészen figyelmen kívül hagyá a fizikai törvényeket. A jó ég tudná megmondani, hogy meddig jutottak a társalgásban, midőn hirtelen elhomályosodik a világ előttük s nyomban rá erős ütés éri fejüket, mitől a kalapok messze repülnek. A házfedélén levő hó omlott rájuk, erősen megzavarva boldogságukat. Sok időbe került, míg a megremült ifjú pár a miniatúr lavina által okozott ijedelemből helyre jöve, rendbe szedhette magát, s aztán a járó-kelők nagy derültsége között szégyenkezve mentek odább. Morál: Tavasszal a szerelmesek kerüljék a házak alját.

— **A trónörökös** könyvének első füzeté — mint a Bud. Corr. jelenti — ez év vége előtt nem kerülhet nyilvánosságra.

— **A „Függetlenség”** című lap ismert bűntényében, mely már 1883. október havá óta foglalkoztatta a bíróságot és a nagy közönséget, hétfőn hirdették ki az ítéletet, melynek meghallgatására nagy közönség gyűlt össze a budapesti Fortuna-épület tárgyalási termében. Az ítélet úgy Verhovay Gyula szerkesztőre, mint ennek öcsésére — Lajosra — nézve elmarasztaló. Verhovay Gyula sikkasztás bűntettéért és sajtóvétségért másfél évi börtönrre, 50 ft pénzbüntetésre, öt évi hivatalvesztésre s politikai jogainak felfüggesztésére, Verhovay Lajos pedig sikkasztás bűntettéért tíz havi börtönrre, 3 évi hivatalvesztésre s politikai jogainak felfüggesztésére ítéltetett. A harmadik vádlott Wilckens Gyula ellen országos körözés rendeltek el. — A vádlottak már az ítélet kihirdetése alatt szerfölött izgatottan viselkedtek magukat s midőn az elnök tudatta velők, hogy jogukban áll felelkezni, Verhovay Gyula az izgatottságtól elfojtott, rekedt hangon, jobb kezét magasra emelve, így kiáltott fel: „Legyen az Isten olyan igazságos bíró önök fölött, a minők önök voltak én fölöttem!” E szavakat nagy zugás követte s Verhovay még szenvedélyesebb hangon, feltett kalappal folytatta: „Tisza Kálmán tíz éves urakodását megpecsételte ezzel az újabb gagszágal.” Ezután a teremben olyan fel-fordulás támadt, minőt még aligha láttak a Fortuna falai közt. Verhovay Gyula öcsésével együtt kirohant a teremből, a hallgatók pedig egymást lökdösve, taszigálva iramodtak utánok. A folyosón és a lépcsőn egymást követték a kiáltások: „Éljen Verhovay!” „Le a bírakkal!” A zürzavar csak akkor csil-

nak, s végül még ennél is tömörebbet — a „Nap”-nak.

Nézzünk utána, igazolják-e ezt a csillagászok tapasztalatai? Neptun sürűsége még megállapítva nem lévén, kezdjük a sort, a bolygók távolsága szerint, Uranussal. Ez olyan nehéz, mint a kőrifa; Saturnus, mint a fűz-vagy nyárfa; Jupiter, mint a jól kiégett téglá; Mars, mint a gránát; Föld, mint a mireny (Arsenik), 5¹/₂-szer nehezebb a víznél; Venus, mint a festeny (Chrom), 6-szor nehezebb a víznél; és Merkúr, mint a réz, 9-szer nehezebb a víznél. Ezen adatok megerősítik ugyan a szóban lévő theoriát, de csak kivétellel, s ezt Saturnus képezi azáltal, hogy anyaga lazább az Uranusénál, olyan arányban állván ehhez, mint 0.5 az 1-hez. Még fontosabb kivételre találunk a „Nap”-nál, mert amár neki kellene tömörségben az első helyet elfoglalni, mégis Merkúr, Venus, Föld és Mars mögött áll s Jupiterhez hasonlít leginkább. Ezen eltérések nem kis mértékben ingatják meg a felállított theoriát. De eltekintve ettől, tény az, hogy Laplace fölfevései a bolygópályáknak sem elliptikus alakját, sem tengelyük le-hajlását nem magyarázzák ki, sőt Uranus holdjainak visszás irányú mozgása által éppen megzafoltaknak látszanak. Mig ugyanis az összes bolygók és holdak, az elmélettel összhangzólag, pályáikban nyugatról kelet-

lapult, mikor Verhovay és öcsese kocsiba ültek és elhajtottak. Hír szerint Verhovayt a miniszterelnökre vonatkozó kifakadása miatt porbe fogják.

— **Felhívjuk a t. közönség figyelmét** Tauffier Ferencz kolozsvári jóhirű magkereskedőnek lapunk mai számához mellékelte képes árjegyzékére. Nevezett magkereskedést bátran ajánlhatjuk az érdekeltek figyelmébe. El lévén látva a szükséges szakérővel, magvai-nak csiraképességében teljesen megbizhatunk, míg ellenben a vidéki magkereskedésekben hiányozván e kellek, gyakran csalódik a vevő. A ki tehát megbízható forrásból akarja fedezni magzükségletét, annak ajánljuk, hogy egyenesen a nevezett czéghez forduljon e végett.

— **A m. kir. közm. és közl. miniszterium** az 1885. évi február hó 11-én kelt 4706. számú rendeletével a borszék-oláhtopliczai hadászati uton lévő földmunka, műtárgyak, kerékvetők, kövezés, kavicsolás és támfalak helyre-állítását engedélyezte. A fenn említett munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az 1885. évi március hó 21-ik napjának d. e. 10 órájára a csikmegyei m. kir. állam-építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A versenyen ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel azaz, 4540 frttal ellátott zárt ajánlataikat a kifizőt nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

— **Miért nőlen Lajos bajor király?** Erről a sokat szellőztetett körülményről egy nemrég megjelent német könyvben ezeket olvasuk: Lajos király szerelmes volt... nem mondjuk kibe. Egy napon, mikor szenvedélyes szerelmes módjára, gyönyörű virágcsokort akart neki átadni, sikerült neki, a nélkül, hogy valakivel találkozt volna, a fiatal leány boudoirjáig hatolni és itt azzal mulatott, hogy a virágokat egy vázába rakogatta. De mikor vissza akart vonulni, megpillantotta a kedvesét, ki egy fiatal pap társaságában lépett a terembe. Erre a király egy ajtófüggöny mögé rejtőzött, hogy titkos tanuja legyen a fiatal leány meglepetésének és — a hogy ő gondolá — örömeinek, ha majd a királyi imádója által hozott virágokat megpillantja. A leány belépett és a pap követte őt. „Istenem, már megint attól az unalmas királytól van itt egy csokor!” szó-

felé haladnak, addig Uranus bolygóinál a körfutás keletről nyugatra történik.

Mindezeknél fogva a gőzkorszak áthatlan ködeiben tehetetlen szellemi erőnkkel tovább nem csapongunk, hanem az olvasó érzésére bizzuk, Laplace fellengző gondolatainak annyi igazságot tulajdonítani, a mennyit azok, saját ítélete szerint, megérdemelni látszanak. Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy a bolygók tömörségére vonatkozó fenti adatok korántsem fölfevésen, hanem csillagászati számításokon alapszanak, valamint azok is, melyeket térfogataik és súlyaikra nézve ezennel közölni fogunk.

A nap térfogata 3500 billió köbmérföld, a földé 5660 millió köbmérföld. Elosztva az előbbi az utóbbival, kijön 1 millió háromszáz ezer, és így, ha a nap üres volna, 1 millió 300,000 földgömb férne el benne. Ily eljárás mellett a következő eredményekhez jutunk. A földnél nagyobbak: Jupiter 1333-szor; Saturnus 929-szer; Neptunus 95-ször; Uranus 76-szor. Ellenben a földnél kisebbek: Venus igen kevés; Mars 5¹/₂-szer; Merkúr 17-szer; a hold 50-szer. Súlyban a nap lenyom 320,000 földet; Jupiter 340-et; Saturnus 93-at; Uranus 17-et. Ellenben a föld felülmúlja a Merkúr súlyát 10-szer, a Marsét 8-szor, a holdét 88-szor; míg Venus-nál csak kevéssel nehezebb.

Az állócsilagok térfogatát meghatá

lott a leány, «attól a királytól, kit annyira utálók!» Aztán, kísérőjéhez fordulva, hozzátette: «Jőjj, csókold meg, hadd felejtsem el a kellemetlen benyomást.» Erre a papnak karjai közé borult és elhalmozta őt csókjaival. A király kilépett rejtekéből és könyező szemekkel átkozta el a hűtlent. Megfogadta, hogy nem fog többé nőt szeretni és nőül venni se fog soha. A király megtartotta a szavát.

— A kézdíváshelyi takarékpénztár 1885. februári forgalmi kimutatása. Bevétele: Betétekből 75 tételre 10769 ffr 64 kr. Leszámitolt váltókból 120206 ffr. Előleg-számlán 140 ffr. Kézi zálog számlán 7 ffr. Befizetett kamat számlán 2773 ffr 30 kr. Befizetett illeték számlán 926 ffr 21 kr. Részvényátíratási számlán 2 ffr. Kezelési költség-számlán 76 ffr 46 kr. Visszleszámitolt váltókra 29522 ffr 60 kr. Többek számláján 1000 ffr. Jelzálogkölesön-számlán 10920 ffr. Tiszti előleg-számlán 20 ffr. Visszváltókamat-számlán 86 kr. Vegyes államdíj-számlán 46 kr. Ügyészi költség-számtán 11 ffr 25 kr. Pénztárkészlet 1885. február hó 1-én 2024 ffr 41 kr. Összesen 178400 ffr 19 kr. Kiadás: Betétek kifizetésére 72 tételre 14018 ffr 10 kr. Betéti folyó kamat számlán 26 ffr 54 kr. Leszámitolt váltókra 135653 ffr. Előleg-számlán 135 ffr. Kézi zálog számlán 40 ffr. Osztalék-számlán 403 ffr. Kezelési költség-számlán 150 ffr 60 kr. Tiszti fizetésekre 226 ffr 67 kr. Visszleszámitolt váltókra 290 ffr 84 kr. Többek számláján 1000 ffr. Jelzálogkölesön-számlán 10970 ffr. Visszváltókamat-számlán 827 ffr 69 kr. Ügyészi költség-számlán 11 ffr 25 kr. Állami adó-számlán 600 ffr. Igazgatási költség-számlán 3237 ffr 66 kr. Jótékony célú és jutalék számlán 322 ffr 53 kr. 6%, megterített kamat számlán 4 ffr 71 kr. 10% államdíj-számlán (a betétek után) 1015 ffr 20 kr. Posta- és bélyegdíj-számlán 15 ffr 03 kr. Vegyes államdíj-számlán 3 ffr 18 kr. Pénztár-maradvány 1885. február hó 28-án 9449 ffr 10 kr. Összesen 178400 ffr 19 kr. Kézdí-Vásárhely, 1885. március hó 2-án. Bányay Ferenc könyvelő. Benkő Gyula könyvelő.

Vettük a „Gondúzó” 24. számát, mely változatos tartalma mellett, még ünnepi számnak is mondható, mert Jókai Mór születése napjának hatvanadik évfordulóját ünnepli meg, még pedig oly módon, minőn azt hazánk egyetlen lapja se tette és mely méltó a nagy férfihoz, hazai irodalmunk büszkeségéhez. Mert csakugyan helyesen említi L. . . s, a cikk kitűnő írója, hogy: „Első eset, hogy magyar író oly általános ünnepelésben részesüljön a királyi családtól le a legutolsó magyar kunyhóig.” Köszönet érte a hazafias érzelmű kiadónak. E cikket követi: „Szalmadi Pál politikai tanácsai Gelsey Mihályhoz,” satyra Tóth Endrétől; „Az új főispán,” regény, Tolnai Lajostól; „A király kegyelme,” Mikszáth Kálmántól; „A végzet,” regény, Margitay Dezsőtől; „Ki tette?” elbeszélés, Kazár Emiltől; „Székely támad, székely bánja,” történeti regény P. Szathmáry Károlytól; „A gránátköves asszony,” Marlit E. legújabb regénye, fordította Mártonffy Frigyes. Ezeket követi a boríték érdekese tartalma u. m. A magyar gazdaságon, vegyesek, talányok, talányfejtők és szerkesztői posta. A minden vasárnap megjelenő

rozni nem lehet, mert ezek látszólagos félátmérője, a nagy távolság miatt, rendkívül csekély. Mily roppant test a nap, s mégis körülünk 4 billió mf távolban csak 0.005 és Sirius távolában (20 billió mf) 0.001 második perc szög alatt látszanék. A térfogat meghatározásához két tényező mulhatlanul szükséges: egyik a távolság, másik a látszólagos félátmérő; az előbbi néhány állócsillagnál már ismeretes, az utóbbi egyénél sem, s ki tudja, mikor lesz?

Kedvezőbb helyzetben vagyunk az állócsillagok s u l y a l, ezt egynehányánál legújabb időben megállapítani sikerült, mert az ebbeli számításnál a látszólagos félátmérő nem szerepel: de ez egymagára ama távoli égi testek szorosabb ismeretéhez nem elégséges, mert mint fennebb látók, a nap a földnél 1.300,000-szer nagyobb és mégis csak 320,000-szer nehezebb. Ezt a tetemes különbséget a tömörségi viszony idézi elő, s mivel ezt absolute nem ismerjük, az állócsillagok valódi nagyságára nézve bizonytalanságban vagyunk.

Körszemlénk, a nagy ivugrások mellett is, csak közelebből — a VIII-ik sétával — éri végét.

Radányi József.

„Gondúzó” előfizetési ára: negyedévre 1 ffr 50 kr, egy hónapra 50 kr. Az előfizetési pénzek Székely Aladár kiadó tulajdonos-hozz küldendők: Budapest, VII., Dobutca 14. Figyelmeztetjük olvasóinkat e kitűnő lapra, melyből a kiadó mindenkinek szolgálatváltványzámmal ingyen és bérmentve, ki e végre hozzá fordul.

KÖZGAZDASÁG.

A trágyáról s főképp annak javításáról.

A trágyáról mindnyájan tudjuk, hogy ható ereje van a növények növekedésére; szaporítja a talajban a növények táplálására szolgáló anyagokat, szóval televényesebb lesz fölé a talaj; de azt kevesen tudják, hogy oldólag is hat a föld morzsalékaira, hogy nem csupán maga szolgál táplál, de tápot is készít s az ilyen talaj mindig nyirkasabb lesz tartós szárazság idején is, és porhanyóbb, könnyebb művelni, mint a nem trágyázott föld. De a trágyával banni is kell tudni, hogy a levegő ki ne szárítsa teljesen s az eső ki ne lugozza. Ki a trágyahalomra időnként földet, gypset szór, azt nincs miért kinevetnünk, igen helyesen cselekszik. Tudjaugyanis, hogy korhadás (érés) alkalmával nem csupán vizgőzt párologtat el a trágya, hanem más fontos legalaku testeket is, melyek így a föld vagy gyps által fel lesznek fogva.

Hogyan kezeljük tehát a trágyát?

Időnként meg kell taposni, öntözni a fel-fogott trágyalével s földet (gypset) szórni rá.

A jó trágyagödör — első kelleke az ok-szerűen vezetett gazdálkodásnak — mely ne legyen, de fala alja téglával kirakott, be-cementezett.

Az istállóban szintén gyp et kell szórni, hogy vegye el azt az erős szagot, mely az állatok egészségére is káros; a földnek, a termésnek meg hasznára van.

A pótrágyafélék közül ajánlom a meszet (vagy a gypset); ez különösen az igen kemény agyagtalajokon van jó hatással. Porlasztja a talajt, oldja az ásványi anyagot, korhasztja a gyökereket, faleveleket, alomszalmát stb. s utána jó buza-aratásokat kapunk.

Minden anyag, a mely a növényből származik, korhadás vagy elégetés után hasznos a földekre, tehát a hamu s a korom is, pedig el szoktuk szórni ezeket.

Ha jó löherét akarunk, gypsezzük felül; bujábban nő utána.

„Ki gazdaságában a gyps alkalmazását elmulasztja, az a termés gyarapodásának egy forrását nem ismeri”; e szavakat intézé egy német tudós a gazdaközönséghez.

De nem ritkaság már hazánkban sem a gyps (gipsz = fős) használata trágyázásra, így pl. Vas megyében egész szelvényben használják a löherészen. Sőt egyesek gabona-földekre és cukorrépára is hintik s utána a gabonatermés kitűnő lett s a cukorrépa is a legjobb termést szolgáltatta.

Amerikában pedig szokásban van a löher alá gypsezni s a löher leszántani zöldtrágyának.

Zöldtrágyának nevezik ugyanis az e célból vetett vagy vadon nőtt leveles növényeket, melyek még nedvdus, üde állapotban vannak, ha virágzás előtt alászántatnak. Ilyen a zöld ugar is.

Persze, hogy az ilyen trágya, mely csupán növényi anyagból áll (s állati ürülék nincs benne), kevesebb becsű, mint az állótrágya s azonfelül drágább, mint pl. az alomszalma magában, és mivel azon a helyen szántatik alá, a hol termett, tehát nem is gazdagítja ugy a talajt ásványi anyagokban, mint olyan trágya, melynek anyaga egészben máshonnan vétetik, és mégis külszágokban régóta szokásban van s igen dicsértetik.

Hogy van ez? miből magyarázható meg?

Felelet: 1-ször: mert szaporítottuk ezáltal a talaj televény-tartalmát; 2-ször: mert az ásványi eredetű sókat igen könnyen felvehető alakban a földnek a következő növény számára. A leszántott növényi anyag ugyanis igen gyorsan korhadván el, hamar lesz belőle trágya, s ily módon képesek vagyunk száraz természetű vagy silány termőerejű földben is (pl. rossz homok- vagy kavics-talajokon) terméssé szert tenni.

Természetesen a zöldtrágyázásnak akkor

lesz nagyobb haszna, ha mélyen gyökerező növényeket termesztünk e célra, melyek a tápanyagot alólról hozzák fel s így nemcsak hogy kímélik a felső réteget, de gazdagítják is valóban, mert az alólól felvett tápanyag a felső rétegbe lerül, melyet legelőbb kiszarol minden más növény.

Zöldtrágyának vetik: a repcét, haricskát (pohánka), csillagfürtöt (farkasbab), rozst, lóbabot stb.

De most térjünk vissza a gypshez.

A gypsnek hatása abban áll, a) hogy a talajban jelenlevő televényt és trágyát szétbontja; b) a talajban levő oldatlan sókat feloldja, különösen az annyira fontos vilsavat (foszforsavat), kalit és magnezitát nehezen oldható vegyületeiből kiválasztja; c) az ammoniát a talajban megköti, sőt a légkörből is szív magába; d) s ezeken felül a talajnak nyirkasságát növeli, vagyis a gypsezt talaj tovább megtartja a nedvességet részecskéi között, mint a nem gypsezt egyenlő körülmények között, s így rajta a növényzet üdebb lesz. Mészkezelvő növényeknek pedig bőven juttat meszet, de lassan oldódik fel, sok nedvesség kívántatik ahhoz; innen van az, hogy egészen száraz talajon nem tapasztaljuk jó hatását, szóval nem érvényesítheti befo-lyását.

(Vége következik.)

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Osdola, 1885. március 3.

Tek. szerkesztő ur!

Következő akaráván maradni megelőzőleg kimondott nyilatkozatomhoz, osdolai Bartha Ágoston ural többé hírlapi vitába nem bocsátkozom, de a „Székelyföld” idei 16. és 17. számaiban megjelent s a maga vélt igazolására személyem ellen tett olyforma állítása megezőfálására, mintha én t. B. Á. urat rágalmoztam volna, a tek. szerkesztő ur és a tisztelt olvasó közönség előtti mentse-gemre befektetem az 1870. szeptember 24-ről keltezett, 15 kántortanító aláírásával az osdolai ntó plebános urhoz megküldött és ott eredetiben meglevő s bármikor megtekinthető megkeresés másolatát nyilvánosságra juttatás végett, valamint saját személyem érdekében Kézdí-Vásárhely város tek. kapitánysága által 1877. febr. 22-én kiállított s eredetiben a tek. szolgabírói hivatalhoz be-terjesztett bizonyítvány másolatát.

Tisztelettel kérem a tek. szerkesztő urat böles belátása szerint ezen két másolat tartalmát köztudomásra hozni.

Kiváló tisztelettel maradván a tek. szerkesztő urnak

alázatos szolgálja
Damokos Mihály.

Ntdő lelkész ur!

Osdolai kántortanító Bartha Ágoston ur mult hó 27-én a magas kormány által ajánlott napidíj (50 kr) kiosztása alkalmával azon szakaszba esett, melynek pénzosztója t. Zsigmond Gáspár ur vala, a mely alkalommal — nem tudhatni, mi okból — említett Bartha Ágoston ur 3 ffr 50 kr helyett 7 ffr-t vett át, a mely könnyen rosszra magyarázható tett személyek által is bebizonyult. Illető kántortanító ur ezen tény megtörténte után a póttanfolyami órákban jelen volt még akkor is, midőn ép kedvelt tanárunk t. Veres Sándor ur az egész kántortanítói kört ünne-pélyesen felszólította a netalán véletlen történte, kérvén, legyen szives bárki is az illető egyénnek átadni a heti kifizetését.

Mitán némasággal felelt az egész iskola s minek következtében csakugyan bevalósult az, hogy osdolai kántortanító Bartha Ágoston ur zsebében maradt az illető pénz (a kántortanító kar nem kis megrovására), mivel alattomban értetődik, hogy valláskülönbség nélkül jelentünk meg.

Kérjük Ntdőségedet az összes kántortanító kar nevében, sziveskedjen illető kántortanító urat figyelmeztetni, hogy a legrovi-debb időre, azaz szeptember 13-ára személyesen megjelenni s magát igazolni annál is

*) Ezen cikkekért a felelősséget csakis a sajtó-sággal szemben. Szerk.

inkább el ne mulassza, mivel ellenesetben polgári hatóság útján találtatnék meg.

Ezen általánosság ohaja következtében történt megjelenése után is igazolni ma-gát fennirt kántortanító nem tudván, a kántortanítók névsorozatából neve kitöröltetett, mi illő tisztelettel tudatik a tisztelt előjárósággal. Kézdí-Vásárhelyt, 1870. szept. 24-én.

Dimény Dénes s. k. ideiglenes elnök. Péterfi Lőrincz s. k. értekezleti jegyző. Thamó Károly s. k. kovászai ev. ref. kántor. Szabó János s. k. zabolai ref. tanító. Szabó Péter s. k. feltorjai segédtanító. Felszegi Lajos s. k. Kovács József s. k. Szacsva János s. k. k. vásárhelyi ref. kántor. Popescu Spiridon s. k. Bulárka György s. k. Kádár Antal s. k. lem-hényi tanító. Héja Péter s. k. kántortanító. Mihályfali Ferencz s. k. ref. kántortanító. Szegethi Domokos s. k. kántor. Zsigmond Gáspár s. k. kántortanító.

251. vk.

1877.

Másolat.

Bizonyítvány.

Alólírott hatóság által hivatalos hívséggel bizonyittatik, miszerint osdolai Damokos Mihály a nála talált marhaveleekben jelzett marhák iránti tulajdonjogát teljesen igazolta.

Kézdí-Vásárhely város rendörkapitánysá-gától 1877. február 22.

(P. H.)

Molnár Dénes m. p.

vkpt.

Hogy ezen másolat az eredetivel össze-olvasatott és szóról szóra összhangulag ta-láltatott, hitelesítettik.

(P. H.)

Osdolán, 1877. február 30-án.

Bándi József,

bíró.

Lázár Dávid,

esküdt.

Bár előitélet

és gyanúsítások hátráltatják — de a valóban jó végre mégis utat tör. Hogy ez tény, bizonyítja a mindinkább növekedő kereslet a valódi horgony Pain-Expeller után. — E rég bevált háziszser a legtöbb családnál mint hatékony bedörzsölési szer csuz, köszvény, taksza-k-gatás stb. ellen folyton kéznél tartatik és mindenki által, a ki már használta, hálából másoknak is ajánltatik. A ki ennek valóságáról önmagán tett használat után meg akar győződni, az csakis „Richter-féle horgony Pain-Expeller” kérjen és hamisítványt meg ne vegyen. 40 és 70 kros-árban a legtöbb gyógyszerárban kész-letben van. Richter F. Ad. és társa Bécs. — Főraktár Prágában az „arany orosz-lán” gyógyszerárban, Niklasplatz 7.

A Richter-féle különlegességek Bu-dapesten is, Török József gyógyszer-tárában, (királyuteza 12. sz. a.) raktá-ron tartatnak. (5 — 5)

A kézdíváshelyi piacztér egyik leg-

jobb forgalmu helyén egy tűzmentes

üzleti helyiség több évekre szolid felté-

telek mellett

3—3

bérbe adandó.

Tudakozódhatni idb Bocskor és Szöcs

czégnél Kézdí-Vásárhelyen.

Naponként friss nagyváradi sajtolt szesz-élesztő

¹/₂ kilós csomag 21 krajczár

I. L. & A. Hesshaimer-czégnél
BRASSÓBAN.

Fűszer-, gyarmat és festékárú, vetemény-mag, termény, bizományi s szállítási üzlet.

1—3

Egy jó családból való 1—2
gymnasis osztályt végzett 14
—16 éves fiút vegyes keres-
kedésben gyakornokként el-
fogadok. 2—2

vegyes kereskedő Csik-Szeredán.

79. szám.
1885.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a esikszeredai kir. törvényszék 2050—1883. számú végzése által taploczai Holló Véro jávára odavaló Ábrahámi István ellen 153 frt, eddig összesen 34 frt 50 k perkölt.

ség követelési erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 416 forint 82 korra becsült széna, gabona, szekerek, szánók, eszközök, malacok, szarvasmarhák, dracica, deszkák, stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1416—1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Csik-Taploczán a községházánál leendő eszköz-
lésére 1885-ödi év márczius hó
14-ik napjának délelőtti 10 órája határ-
időül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dókozók ezennel oly megjegyzéssel hi-
vatnak meg, hogy az érintett ingóságok
ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz.
107. §-a értelmében a legtöbbet igérő-
nek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vétel-
ára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában
megállapított feltételek szerint lesz kifi-
zetendő.

Kelt Cs.-Szeredán, 1885-ik évi márczius hó 1. napján.

Gondos István,
kir. bírósági végreh.

A „Csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság“

f. hó 22-én d. e. 9 órakor kezdődőleg Csik-Szeredában a „Csillag“ vendéglő nagytermében

tart, melyre a részvénytársaság t. részvényesei tisztelettel meghívottnak.

Csik-Szereda, 1885. márczius 2-án.

A „Csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság”.

Dr. Fejér Antal,
titkár.

Lázár Domokos,
elnök.

T Á R G Y :

Az igazgatóság indítványa újabb 1000 drb 25 frtos részvény kibocsátása iránt az alapszabályok 4-ik §-a alapján és az alapszabályok módosítása.

A szavazati jog akár személyesen, akár két tanu által aláírt felhatalmazással ellátott megbízott által — kinek azonban részvényesnek kell lennie — gyakorolható.

Nő részvényesek csak felhatalmazott által, gondnokság vagy gyámság alattiak gondnokuk vagy gyámjuk, illetőleg ezek felhatalmazottjai által és erkölcsi testületek megbízottjai által gyakorolhatják szavazati jogukat; az utóbbi esetben nem kívántatik, hogy a megbízott részvényes legyen.

Azon részvényesek tehát, kik 1885. február 28-ig az intézet részvény-könyve szerint mint ilyenek igazolva voltak, a fennebbi módon szavazati jogukat — részvény bemutatása nélkül — gyakorolhatták.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy kézdivásárhelyi könyvnyomdában és Csikszeredában Györgyjakab Márton bérlőnél a következő

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisváltásoknak
szeszgyárosoknak.
Adóhátralek-törlési kimutatás. L. K.
Adóhátraleki kimutatás, havi.
" " " 1/4 évi.
" " " 1 évi.
Adó-intés
Adósság-levél r. k. egyházh. tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, r. k. népiskolák részére, B. minta.
Állategészségügyi kimutatás.
Árverési feltételek.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.
Árverési könyv
" " bir. végrehajtóknak
Baromvásári jegyzőkönyv.
Béketárgyalási könyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyegjelet. (L. H.)
Birtokiv; beliv (L. K.)
" " küliv
Bizonyítvány, unjonzc-felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Csaléd-könyv.
Cseléd-elbocsátási bizonyítvány
" " könyvi ajánlat
" " nyilvántartás
Czukor, kávé és sörfogyasztási adóbejelentés
Dobágyvártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovaknak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Erdői kihágások utáni pénzbüntetések nyilvántar-
tása
Elemi kárfelvétel
Ellennyugta
Építkezési engedély
Értesítő a keresztesési, (születési) házassági és
hálaelőzi anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta
Felhívás a közigazgatási bizottsághoz erdei ki-
hágások ügyében
Földkönyv
Fazda-nyilvántartás
Fármolatk és gondnokoltak nyilvántartása.
Fagyatéki leltár, beliv
" " küliv
Feltételek-felvétel, bíróságok részére.
Feltételek-felvétel, gyámhatóságok részére.
Feltételek-felvétel a brassói kir. illetékkiszabási
hivatal részére.
Futal-okok idő szerinti kimutatása.
Fajtottkémi iktató-könyv.

Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.
" orv. segélyben nem részesített gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelent. ragályos, járványúvá válható vagy járványos betegségben történt halálesetről, VI. minta.
Halottvizsgálati könyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati könyvekkel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Hirdetés az igénylőkhöz végrehajtóknak
Himnlöltási bizonyító tábla.
Himnlöltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adóüggy.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyeglelér.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott végrehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idésvény, községi bírásokodáshoz.
Idésvény, erdőkihiágas ügyekhez.
Iktató-könyv, község részére.
Iktató-könyv, erdőkihiágas ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidei facio indubium et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidei facio indubium et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidei facio indubium et adestator in Defunctorum.
Iskolai anyakönyv B. minta.
" tanköteles növendékek részére
" felvételi napló B. minta
" költségvetés
" mulasztási bejelentés a tanfelügyelőséghez
" kimutatás C. minta
" pénztári napló
" statisztikai kimutatás, vagyis 3-as tabella
" számadás
" ítélet, községi bírásokodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiad. lőlevelekéről
Jegyzőkönyv a községben kiad. marhalevelekéről
Jegyzőkönyv a község előljárósága által kiállított utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvek kötelezésének nyilvántartásáról.
Teljesítési levél, utazók számára.

Jelzálogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti
kérés
Jelzálogj. bekebl. vagy előjegyz. iránti keres felzete
Kataszteri birtokiv, küliv
" beliv
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség
részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré-
szére.
Kézbéslési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbéslési végvény, közs. bírásk.
Kielégítési végrehajtás iránti keres, ingóságok-
ra és ingatlanokra.
Kínutatás az év végén fennmaradt a behajthat-
lanság czim. leirandó egyenes adóhátrálékokról
Kínutatás a 6—12 éves és 13—15 éves gyerme-
kek összeírásához
Kipuhatólási jegyzőkönyv, hadköteles szökevé-
nyekről.
Költsgvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvény
Kötelezvény fel iven.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolv. Könyveske.
Községi marha-igazolvány, küliv
" beliv
Községi somnás marhalétszám-kínutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátráléki kínutatás, küliv
" beliv
Leltár r. k. felkészí. kántortanítói, tanítói stb. va-
gyonról
Leltár r. k. iskola ingó és ingatlan vagyonáról
Leltár r. k. templom ingó és ingatlan vagyonáról
Levelböríték „Excellentissimo Illustrissimo ac
Reverendissimo Domino Domino Francisco
Löuhart” stb. czimzattal ellátva. 1 drb 2 kr.
Levelböríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi
hivatalnak” czimzattal ellátva. 1 drb 2 kr.
Levelböríték „A nagyon tisztelendő lelkesi hiva-
latnak” czimzattal ellátva. 1 drb 2 kr.
Lőveléj-jegyzőkönyv. (L. J.
Makacsági ítélet, közs. bír.
Makacsági tárgyalási jknyv
Matricula Baptistorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatlanázás.
Marhalével-jegyzőkönyv. (L. J.
Mixta-matrimonia.
Mnató-könyv, közs. bír. 12. §-hoz.
Nemleges zálogj. jegyzőkönyv, adógyben. (L. Z.

Nyilvántartás az 1879. évi XXXI. t. cz. alapján
bejelentett és tárgyalt erdei kihágásokról
Nyugta és ellennyugta, r. k. egyházmegyéknek
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bír.
Panaszkönyv, erdőkihágasos ügyekhez.
Pénz-napló Erdőkártérítések- és pénzbüntetésekéről
Pénzkezelési jegyzék,
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló r. kath. egyházmegyéknek, külív belív
Postakönyv. " " "
Pótadó-főkönyv. " " "
Rovatos kimutatás a r. k. egyház adósairól külív belív
Somnás macakassági ítélet. " " "
" kereset " " "
" felzete " " "
" váltókereset. " " "
Sürgős zálogjegyek bekelezési kérdés Háromszékme-
gye gyámpénztára részére
Számla, utalvány és nyugta, szakértőknek, bün-
nyekben.
Szolgálati napló, a kir. esendőség részére
Tengelyes növények anakonyvé.
Targyalási jegyzőkönyv, közs. bír.
Targyalási jknyv, békés esetekhez (Közs. bír.)
Targyalási jknyv macakassági esetben
Targyalási jknyv erd. kihágasos ügyekhez
Törzskönyv-lapja, külív belív
Tűzvész-jelentés.
 Tulajdonjog bekelezése iránti kérdés " " " felzete
Utazási napló " " " "
Útlevelel-utalvány, a legújabb helyügymín. rendelet
szerint.
Ügyviteli napló r. kath. felkészü hivatatok részére
Váltó-kereset. (L. H.) " " "
Váltó-óvas. " " "
Vendég-könyv. " " "
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvedség részére. (L. H.)
Zálogjegyek-bekelezési, előjegyz. kérdés (L. J.) " " "
Zalogjegyek törlése iránti kérdés " " " felzete
Zaloglasi, becsl. és ár. jknyv adóügynben, külív belív
" " " " " "
Zaloglasi jknyv, adóügyn. " " " "
Zaloglasi jegyzőkönyv, közs. bír.
Zaloglas-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg. Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bármintű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos ívek, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, újvéi és más alkalmi üdvözletek, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászat körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom a következő műveket, melyek páram támogatása legbiztosabb áron beszerezhető. Státuszuk miatt a gyári áron szolgálhatnak.

monarchia statisztikája, Dr. Pásztor Móról, 4 füzet. — 1881. LIX. t.-cz. a polgári törvénykezési rendtartásról szóló 1868. LIV. t.-cz. módosítása tárgyában: az — Az alkotmány és az igazságügyi politika, Karvasy Agosttól. — Az 1847-8-ik évi országgyűlési törvényczikkek. — 1870. XLII. t.-cz. a köztörvényhatóságok rendezéséről. — A közrendészeti tudomány, Karvasy Agosttól. — Váltójogtan, Dr. Karvasy Agosttól. — A magyar váltóeljárás, tekintettel az új bírósági szervezetre, Dr. Apáthy Istvántól. — Az új váltóeljárás, magyarázattal és irománypéldákkal, Kassay Adolftól. — Törvényczikk a kir. közigyezőkről. — Törvényczikk az országgyűlési képviselők választásáról. — Az új vadászati törvény. — Polgári törvénykezési rendtartás. — Ugyanaz, az 1870-ki XIV. póttörvényczikkel. — Ideiglenes polgári perrendtartás, az erdélyi nagyfejedelemség és a vele egyesített részek számára. — Ausztriai általános polgári törvénykönyv, Karvasy Agosttól. — A társulási intézmények a nemzetgazdaságban, Kautz Gyulától. — Politika vagy országásztan, Kautz Gyulától. — Adalék a magyar közjoghoz, Deák Ferencztől.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT.

könyvnyomda-tulajdonos.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.